

Nilsin pitäjäraadin hakemus lähidemokratiajaoston kehittämismäärärahasta (päätös Nilsin pitäjäraadin sähköpostikokous 18-19/1/2022)

Kuopion kaupungin haja-asutusalueiden kyläturvallisuushanke

Haettava avustus

Nilsin pitäjäraati hakee lähidemokratiajaoston vuoden 2022 kehittämisrahasta jatkorahoitusta 25 000 € seuraavaan Kuopion kaupungin haja-asutusalueilla olevaan projektiin. Jatkorahoituksella jatketaan kyläturvallisuussuunnitelmien kirjoittamista/työstämistä ja kyläturvaryhmien perustamista sekä lopputuotosten ja talouksiin jaettavien materiaalien painamista/monistamista. Yhteisten koulutusten järjestäminen pelastuslaitoksen ja kyläturvaryhmäläisten kanssa. Yhteisten tilojen rekisteröiminen Pohjois-Savon kylät ry:n kylätalokisteriin, josta ne ovat viranomaisten käytössä.

Hankkeen kuvaus ja tarve

Tarve kyläturvallisuussuunnitelmille on tullut tarpeelliseksi koronapandemian, viimeaikaisten myrskyjen, sähkökatkosten ja kaikkien palvelujen keskittämisen vuoksi. Kuopion kaupungin vs turvallisuuspäällikkö Saija Rahkonen veti koronapandemian tilannekatsauspalavereita touko-kesäkuussa 2020 kahden viikon välein pitäjäraatilaisten edustajien kanssa, jossa tuli esille tarve kyläturvallisuussuunnitelmille. Vastaavat suunnitelmat ovat jo käytössä Pohjois-Karjalassa sekä Hämeessä. Hankkeen aikana hyödynnämme soveltuvien osien jo olemassa olevia malleja ja käytänteitä. Hankkeen aikana on Kuopion kaupungin yhteistyötahona turvallisuusyksikkö. Muina yhteistyötahoina ovat Pohjois-Savon pelastuslaitos, Pohjois-Savon pelastusalan Liitto ry ja Pohjois-Savon kylät ry. Hankkeen suunnittelutyöryhmänä toimivat Kuopion kaupungin turvallisuuspäällikkö Saija Rahkonen 31.12.2020 saakka ja 1.1.2021 alkaen Lauri Holappa (lauri.holappa@kuopio.fi), aluekoordinaattori Liisa Jokela (liisa.jokela@kuopio.fi), palomestari Risto Taskinen Nilsistä (risto.taskinen@kuopio.fi), toiminnanjohtaja Tarmo Karnaattu Pohjois-Savon Pelastusalan Liitosta (tarmo.karnaattu@pspl.fi) ja Eila Tolppanen Nilsin pitäjäraadista. Hankkeen vetäjänä ja yhteyshenkilönä toimii Eila Tolppanen (puh. 040 571 3814, eila.tolppanen@hotmail.com). Hanke ajoittuu vuosille 2021 ja 2022. Tavoitteet: 1. Kyläturvallisuuden parantaminen ja suunnitelmallisuus 2. Koota kyläturvallisuuteen liittyvät riskit ja uhat sekä suunnitelman hyödyt 3. Yllättäviin häiriötilanteisiin varautuminen ja tilanteessa toimiminen pelastuslaitoksen sekä poliisin kanssa yhteisten ”pelisääntöjen” mukaan 4. Kyläturvallisuussuunnitelma vastaamaan juuri kyseisen kylän ja kyläläisten tarpeita 5. Turvallisuustietoisuus kylän vakituisten ja vapaa-ajanasukkaiden keskuuteen 6. Kyläturvallisuusjoukkojen/kyläturvaryhmien perustaminen 7. Aktivoida kolmatta sektoria omaa kylää koskevissa asioissa ja vastuunjaossa virallisten organisaatioiden tukena 8. Lopputuotoksena jokaiseen talouteen jaettava A4-kokoinen kylää koskeva ohje (kylän turvajoukot/kyläturvallisuusryhmä nimettynä) pelastuslaitoksen ohjeen tueksi.

Nilsin pitäjäraati, Liisa Jokela ja Eila Tolppanen Toimenpiteet: 1. Nilsin pitäjäraati toimii vetäjänä ja priimusmoottorina Kuopion kaupungin turvallisuusyksikön, SPEK:n ja kyläturvallisuuskouluttajien yhteistyössä toteuttamassa kyläturvallisuuskoulutuksessa, joka toteutetaan kaikille Kuopion kaupungin liitoskuntien kylille. 2. Koulutus koostuu suunnittelupalaverissa sovituista asioista ja teemoista. Ensimmäinen suunnittelupalaveri oli 10.11.2020, mukana Kuopion kaupungin vs. turvallisuuspäällikkö Saija Rahkonen, Nilsin palomestari Risto Taskinen (yksi kouluttajista) ja Nilsin pitäjäraadin jäsen Eila Tolppanen (yksi kouluttajista) 3. Kouluttajina toimivat SPEK:n kouluttamat kyläturvallisuuskouluttajat. 4. Alkukoulutus toteutettiin siten, että siihen kutsuttiin samalla alueella olevien kylien kyläaktiiveja/kyläläisiä. Tilaisuudessa

kerrottiin, että mistä on kysymys ja jaettiin materiaalia sekä nykytilakartoitustehtäviä ja tietoa suunnitelmiin kerättävistä kyläkohtaisista asioista. Lisäksi heille näytettiin esimerkkejä Pohjois-Karjalassa jo 2016 valmistuneista kyläturvallisuussuunnitelmista.

Jatkokoulutus 2022

Liitoskunnissa jatkokoulutukset olisivat seuraavasti: Juankoski (koulutettavina Muuruveden, Juankosken ja Säyneisen ympäristön kylät), Karttula (Airakselan ja Syvänniemen ympäristön kylät sekä taajama-alue), Riistavesi (Riistaveden kaikki kylät ja taajama-alue yhdessä), Vehmersalmi (Mustinlahden, Taajaman ja Räsälän ympäristön kylät), Maaninka (Käärmelähdän, Tuovilanlahden ja taajaman ympäristön kylät), Nilsinä (Halunan, Pajulahden, Kinahmi-Konttimäen, Palonurmen, Lastukosken, Siikajärven ja Tahko-Aholansaari-Reittiön ympäristön kylät). Mukana näissä koulutuksissa on ollut vuoden 2021 aikana 78 kylää ja noin 350 kyläläistä. Koulutukset jatkuvat heti tammikuussa 2022.

Kyläturvallisuussuunnitelmien kirjoittaminen ja tulostaminen

Lokakuu -21 – elokuu -22 aikana, lopputuotosten painattaminen/monistaminen syksyllä -22 ja julkistaminen marras-joulukuun -22 aikana. Kouluttajat ovat mukana koko projektin ajan ja tarvittaessa auttavat tietojen kokoamisessa ja kirjoittamisessa. Yhteisiä kokoontumisia järjestetään siten, että mukana on kyläläisiä myös laajemmin kuin aktiiviset toimijat. Sähköistä viestintää kouluttajien ja kylien kesken toteutetaan koko hankkeen ajan. Kustannukset koostuvat materiaaleista, painattamisesta, monistamisesta, lopputuotoksesta, matkakorvauksista ja kouluttajapalkkioista. Lopputuotokset jaetaan tiivistettynä ”huonetauluna” alueiden kaikkiin talouksiin. Kylille valitaan turvallisuusvastaava ja varavastaava sekä perustetaan yhdessä naapurikylien kanssa kyläturvajoukot/kyläturvallisuusryhmät, arvio tällä hetkellä on, että perustetaan 18 turvajoukkoa/kyläturvaryhmää, mutta määrä täsmentyy hankkeen aikana. Kylillä, joilla on yhteisiä kokoontumistiloja, on tiloilla oltava pelastussuunnitelma. Tilojen vastaava ja varavastaava, sekä kyläturvallisuusryhmän vastaava ja varavastaava ovat pääsääntöisesti samat henkilöt, jolloin myös suunnitelmien päivitykset tapahtuvat samanaikaisesti. Tiedottaminen /medianäkyvyys koko hankkeen ajan

Seuranta ja yhteistyö

1. Yhteistyö Kuopion kaupungin turvallisuusyksikön kanssa sekä hankkeen aikana, että seurannassa.
2. Yhteistyö Pohjois-Savon pelastuslaitoksen kanssa sekä hankkeen aikana, että seurannassa.
3. Yhteistyö Pohjois-Savon Kylät ry:n kanssa.
4. Turvallisuussuunnitelmien päivittäminen tapahtuu kylillä kerran kahdessa vuodessa.
5. Kylien turvallisuussuunnitelmat tallennetaan kylien omille nettisivuille, kaupungin ja pelastuslaitoksen sivuille sovitulla tavalla. 6. Kaupungin turvallisuusyksikölle ilmoitetaan kyläkohtaiset tiedot yhdessä sovitulla tavalla.

Aikataulu ja toteutus

1. Suunnittelu on toteutettu tammikuussa 2021
2. Kouluttajien yhteinen palaveri pidettiin helmikuussa 2021
3. Sopimus on allekirjoitettu SPEK:n kanssa (Liisa Jokela ja Tarmo Karnaattu) vuoden 2021 osalta, mutta uusi sopimus pitää kirjoittaa vuoden 2022 osalta.
4. Alkukoulutukset on pidetty maalissyyskuun 2021
5. Tietojen keruu kylillä on tapahtunut heti alkukoulutuksen jälkeen ja jatkuu edelleen.
6. Kerätyn tiedon jalostaminen ja täydentäminen yhteistyössä kouluttajan kanssa sekä jatkokoulutukset/kyläturvaillat jatkuvat syksyyn 2022 saakka.
7. Kyläturvallisuussuunnitelman puhtaaksi kirjoittaminen yhteistyössä kouluttajan kanssa.

8. Kyläturvallisuussuunnitelmien painaminen/monistaminen julkaistavaan muotoon ja A4- kokoisten ohjeiden painaminen keskitetysti kaupungin painatuskeskuksessa
9. Kyläturvallisuussuunnitelmien ja kyläturvajoukkojen julkaiseminen ja A4 kokoisten ohjeiden jakaminen vuoden 2022 lopussa.

Nilsissä tammikuun 18 päivänä 2022

Nilsin pitäjäraadin puolesta

Eila Tolppanen

040 571 3814

eila.tolppanen@hotmail.com